

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
«ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ»

Ένα κατάλληλο σπίτι για τον τετράποδο φίλο μου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑΔΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Προδημοτικής και της Α΄-Στ΄ τάξης της Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (09:00-13:30 ή 09:00-16:30).

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο στάδιο εφαρμογής του προγράμματος.

Σημείωση: Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- Γνωρίσουν τα ζώα συντροφιάς και τα χαρακτηριστικά τους.
- Γνωρίσουν τη νομοθεσία που διέπει την ιδιοκτησία ενός ζώου συντροφιάς.
- Συνειδητοποιήσουν τον ρόλο και τη σημασία των ζώων συντροφιάς στη ζωή του ανθρώπου.
- Κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα που πρέπει να διαθέτει ένα σπίτι για να θεωρείται κατάλληλο για τη διαβίωση ενός ζώου συντροφιάς.
- Αντιληφθούν την ευθύνη της ιδιοκτησίας ενός ζώου συντροφιάς.
- Κατανοήσουν τα δικαιώματα των ζώων συντροφιάς για ασφαλή και υγιή διαβίωση.
- Συνειδητοποιήσουν ότι τα ζώα συντροφιάς έχουν ενσυναίσθηση και αισθήματα.
- Αντιληφθούν ότι η έλλειψη φροντίδας και η ανθρώπινη αμέλεια μπορούν να δημιουργήσουν προβλήματα επιβίωσης στα ζώα συντροφιάς.
- Αναπτύξουν δεξιότητες παρατήρησης, υποβολής ερωτήσεων, διαλόγου, επικοινωνίας, άντλησης πληροφοριών, επιχειρηματολογίας και κριτικής σκέψης σε ό,τι αφορά στα ζητήματα που αφορούν τα ζώα συντροφιάς.
- Αναπτύξουν στάσεις ενσυνείδητου πολίτη, που σέβεται και φροντίζει τα ζώα και λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ευημερία τους.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

09:00 - 09:30 Άφιξη – καλωσόρισμα στο ΚΠΕ Κάβο Γκρέκο. Συζήτηση για το πρόγραμμα και για τους κανόνες που διέπουν την εφαρμογή του.

9:30 - 12:30. Ενδεικτικές δραστηριότητες που διεξάγονται στο ΚΠΕ Κάβο Γκρέκο είναι οι ακόλουθες:

- Παραμύθι «Η ιστορία του Άργου»: Αφήγηση της ιστορίας της ζωής του Άργου, ενός σκύλου που κατέληξε σε καταφύγιο ζώων. Ενεργή συμμετοχή των μαθητών/μαθητριών στην πλοκή του παραμυθιού. Συζήτηση και προβληματισμός για το πώς ένα ζώο μπορεί να καταλήξει σε καταφύγιο.
- «Υγιές και ευτυχισμένο ζώο συντροφιάς»: Οι μαθητές/μαθήτριες καταγράφουν σε φύλλο εργασίας τι χρειάζεται για να είναι υγιές και ευτυχισμένο ένα αγόρι, ένα κορίτσι, ένα κουτάβι/γατάκι, ένας μεγαλόσωμος σκύλος, ένας μικρόσωμος σκύλος, ένας μεγάλος σε ηλικία σκύλος και ένας γάτος. Ακολουθεί συζήτηση για τις ανάγκες ενός ζώου συντροφιάς που πρέπει να ικανοποιούνται, ώστε να εξασφαλιστεί η υγιής και ασφαλής διαβίωσή του.
- Δίνεται φωτογραφικό υλικό σε κάθε ομάδα μαθητών/μαθητριών στο οποίο παρουσιάζονται κατάλληλες και ακατάλληλες κατοικίες/καταλύματα για την ασφαλή διαβίωση των ζώων συντροφιάς (σπίτι με κήπο/χωρίς κήπο, ευρύχωρο διαμέρισμα, μικρό διαμέρισμα, σπίτι σε φάρμα κ.λπ.). Στη συνέχεια, δίνεται σε κάθε ομάδα μαθητών/μαθητριών έντυπο στο οποίο περιγράφεται ένα ασφαλές κατάλυμα για τα ζώα συντροφιάς, σύμφωνα με τον περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμο στην Κύπρο. Το έντυπο περιλαμβάνει τα πιο κάτω στοιχεία:
  - Να του παρέχει ασφαλές και καθαρό κατάλυμα που να το προστατεύει από αντίξοες καιρικές συνθήκες, ακραίες θερμοκρασίες και αρπακτικά ζώα.
  - Να του προσφέρει τις κατάλληλες δυνατότητες για άσκηση.
  - Να λαμβάνει μέτρα για αποτροπή της δραπέτευσής του.

Με βάση τα στοιχεία που έχουν δοθεί στις ομάδες, οι μαθητές/μαθήτριες συζητούν, προβληματίζονται και αποφασίζουν κατά πόσο οι κατοικίες/καταλύματα στο φωτογραφικό υλικό που τους έχει δοθεί, αποτελούν κατάλληλους χώρους για την ασφαλή και υγιή διαμονή των ζώων συντροφιάς.

- «Τι πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη πριν την απόκτηση ενός ζώου συντροφιάς;». Οι μαθητές/μαθήτριες στις ομάδες τους, συζητούν παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πριν τη λήψη απόφασης για την απόκτηση ενός ζώου συντροφιάς. Καταγράφουν τους παράγοντες αυτούς σε μορφή ιδεοθύελλας. Ακολούθως, δίνεται ένα σενάριο που σχετίζεται με τη λήψη απόφασης μιας οικογένειας για την απόκτηση ζώου συντροφιάς στο σπίτι. Οι ομάδες των μαθητών/μαθητριών υποδύονται τους ρόλους της μητέρας, του πατέρα, των παιδιών, της γιαγιάς και του παππού και μέσα από τη διεξαγωγή μιας εποικοδομητικής συζήτησης, βασισμένης στην επιχειρηματολογία, αποφασίζουν από κοινού την απόκτηση ή μη ενός ζώου συντροφιάς. Δίνεται σε κάθε ομάδα μέρος από τον περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων της Κύπρου Νόμο, ο οποίος καθορίζει στον/στην υποψήφιο/υποψήφια ιδιοκτήτη/ιδιοκτήτρια τι πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη και τι πρέπει να αξιολογήσει πριν να πάρει την απόφαση να αποκτήσει ένα ζώο:
  - τον χρόνο που έχει στη διάθεσή του/της για να το φροντίζει,
  - τον χώρο και τον εξοπλισμό που απαιτείται για τη διαμονή και φροντίδα του ζώου,
  - το κονδύλι που διαθέτει για τα έξοδα διατροφής, περίθαλψης, σήμανσης και

εγγραφής του,

- τις γνώσεις που έχει ώστε να είναι σε θέση να παρέχει στο ζώο αυτά που χρειάζεται για να ικανοποιούνται οι ανάγκες του
- και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να αγοράσει / υιοθετήσει ένα ζώο από αυθορμητισμό.

Τα πιο πάνω στοιχεία θα βοηθήσουν την οικογένεια να αναπτύξει διάλογο για την σωστή λήψη απόφασης για την απόκτηση ή μη ζώου συντροφιάς.

- Δίνονται σε κάθε μαθητή/μαθήτρια διαφημίσεις ή ανακοινώσεις για υιοθέτηση σκύλων ή γάτων που υπάρχουν σε περιοδικά, εφημερίδες και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Ταυτόχρονα, δίνονται κάρτες στις οποίες αναγράφονται 5 παράγοντες, που θεωρούνται σημαντικοί για τη λήψη απόφασης για απόκτηση ζώου συντροφιάς. Ο/Η κάθε μαθητής/μαθήτρια αποφασίζει κατά πόσο μπορεί να υιοθετήσει το συγκεκριμένο ζώο συντροφιάς στο διαφημιστικό/ανακοίνωση που τους έχει δοθεί, τεκμηριώνοντας και αιτιολογώντας την απόφασή του/της.
- Δίνονται σε κάθε μαθητή/μαθήτρια μια πράσινη και μια κόκκινη κάρτα. Ο/Η εκπαιδευτικός παρουσιάζει στους/στις μαθητές/μαθήτριες διάφορες ενέργειες που σχετίζονται: α) με την ευημερία ή μη των ζώων συντροφιάς, β) με σωστές ή λανθασμένες ενέργειες των ιδιοκτητών τους, γ) με συμπεριφορές της κοινωνίας απέναντι στα ζώα συντροφιάς κ.λπ. Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να σηκώσουν την πράσινη κάρτα αν θεωρούν ότι οι ενέργειες είναι θετικές για την ευημερία των ζώων και την κόκκινη κάρτα αν θεωρούν ότι οι ενέργειες αυτές είναι αρνητικές. Κάθε απάντηση των μαθητών/μαθητριών τεκμηριώνεται και συζητείται στην ολομέλεια.
- «Τι να θέλει να μου πει;»: Με τη βοήθεια υπεύθυνου/υπεύθυνων του καταφυγίου, οι μαθητές/μαθήτριες μαθαίνουν πώς να ερμηνεύουν τις διάφορες αντιδράσεις των ζώων συντροφιάς (κινήσεις ουράς, γάβγισμα, γουργούρισμα κ.λπ.). Ακολούθως, γίνεται συζήτηση τόσο για την αντίδραση και τη συμπεριφορά των ζώων, όσο και για την αντίδραση και συμπεριφορά των ανθρώπων όταν έρχονται αντιμέτωποι/ες με διάφορες συμπεριφορές και αντιδράσεις των ζώων.
- «Γιατί πρέπει να στερώνω τα ζώα συντροφιάς;» Δίνεται στους/στις μαθητές/μαθήτριες πληροφοριακό υλικό, στο οποίο αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους είναι σημαντικό να στερώνουμε τα ζώα συντροφιάς (ζητήματα υγείας των ζώων, μείωση της γεννητικότητας, αδυναμία συντήρησης των νεογέννητων κ.λπ.). Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να συζητήσουν με τους/τις υπεύθυνους/υπεύθυνες του καταφυγίου τα προβλήματα που προκύπτουν από τη μη στείρωση των ζώων. Στη συνέχεια, παίζουν ένα παιχνίδι μέσα από το οποίο αντιλαμβάνονται πόσο γρήγορα μπορεί να αυξηθεί ο αριθμός των ζώων συντροφιάς, αν αυτά δεν στερωνθούν, και τις συνέπειες της αύξησης του αριθμού στη ζωή τους, στη ζωή των ιδιοκτητών/τριών τους, αλλά και της κοινωνίας γενικότερα.
- «Αδέσποτα ζώα; Όχι πια!»: Δίνονται στους/στις μαθητές/μαθήτριες εικόνες με θετικές και αρνητικές σκηνές αδέσποτων ζώων ή ζώων με ιδιοκτήτη/ιδιοκτήτρια. Καθορίζεται επίσης ένας χώρος «χαράς» και ένας χώρος «λύπης», στους οποίους καταλήγουν οι μαθητές/μαθήτριες ανάλογα με τις εικόνες (θετικές σκηνές - χώρος χαράς, αρνητικές σκηνές - χώρος λύπης) που έχουν στα χέρια τους. Κάποιοι/ες μαθητές/μαθήτριες αναλαμβάνουν τον ρόλο των ζωόφιλων. Αφού οι μαθητές/μαθήτριες μελετήσουν και συζητήσουν τις εικόνες που έχουν στα χέρια τους, καταλήγουν στον χώρο της «χαράς» ή της «λύπης» ανάλογα. Ακολουθεί συζήτηση με την ομάδα των ζωόφιλων ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε όλα τα ζώα να καταλήξουν στην περιοχή της «χαράς».

12:30 - 13:00 Δραστηριότητες επέκτασης και ανατροφοδοτικού χαρακτήρα στο ΚΠΕ Κάβο Γκρέκο. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες:

- «Δημιουργούμε το δικό μας ζώο συντροφιάς»: Χρησιμοποιώντας ανακυκλώσιμα υλικά, οι μαθητές/μαθήτριες φτιάχνουν και διακοσμούν τον δικό τους σκύλο.
- «Το ζώο που με εντυπωσίασε!»: Οι μαθητές/μαθήτριες επιλέγουν ένα ζώο που τους/τις εντυπωσίασε στο καταφύγιο και το ζωγραφίζουν. Καταγράφουν παράλληλα τα χαρακτηριστικά του και τις ανάγκες του.
- Οι μαθητές/μαθήτριες δημιουργούν τη δική τους ενημερωτική αφίσα, με συμβουλές προς τους/τις ιδιοκτήτες/ιδιοκτήτριες ζώων συντροφιάς για ευημερία των ζώων τους και την υπεύθυνη ιδιοκτησία.
- Επαναφορά εννοιών και γνώσεων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος, μέσα από παιχνίδι δημιουργικού χαρακτήρα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν μαζί τους φαγητό και νερό σε μικρή τσάντα,
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι για εξόρμηση στο πεδίο,
- Έχουν καπελάκι και ό,τι άλλο κρίνουν απαραίτητο να έχουν μαζί τους από τα προσωπικά τους είδη,
- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα,
- Τα φύλλα εργασίας, η γραφική ύλη, και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή του προγράμματος, παρέχονται από το Κέντρο.